

KLAGANDE

Klarna Bank AB, 556737-0431

Ombud: Advokaterna Clarence Crafoord, Fredrik Sjövall och Erica Wiking
Häger samt biträdande juristerna Tova Winsten och Samuel Persson

MOTPART

Integritetsskyddsmyndigheten

ÖVERKLAGAT BESLUT

Integritetsskyddsmyndighetens beslut 2022-03-28, se bilaga 1

SAKEN

Behandling av personuppgifter

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller Klarna Bank AB:s överklagande delvis och beslutar att sanktionsavgiften ska bestämmas till 6 miljoner kronor.

Förvaltningsrätten avslår överklagandet i övrigt.

DET ÖVERKLAGADE BESLUTET

Integritetskyddsmyndigheten (IMY) beslutade den 28 mars 2022 att påföra Klarna Bank AB (härefter Klarna eller bolaget) en sanktionsavgift om 7,5 miljoner kronor för överträdelser av dataskyddsförordningen¹. Som skäl för beslutet angav IMY att Klarna under perioden 17 mars – 26 juni 2020 brutit mot dataskyddsförordningen i följande avseenden.

- a) Klarna har inte lämnat information om för vilket ändamål och med stöd av vilken rättslig grund som personuppgiftsbehandlingen avseende tjänsten "Min Ekonomi" skedde.
- b) Klarna har lämnat ofullständig och missvisande information om vilka som var mottagare av olika kategorier av personuppgifter när sådana delades med svenska respektive utländska kreditupplysningsföretag.
- c) Klarna har inte lämnat information om till vilka länder utanför EU/EES som personuppgifter överfördes samt var och hur den enskilde kunde få tillgång till eller erhålla handlingar gällande de skyddsåtgärder som gällde för överföringen till tredjeland.
- d) Klarna har lämnat ofullständig information om de perioder under vilka personuppgifter skulle komma att lagras och de kriterier som användes för att fastställa dessa perioder.
- e) Klarna har lämnat bristfällig information avseende de registrerades rättigheter enligt följande:
 - informationen som lämnades om rätten att av den personuppgiftsansvarige begära radering av personuppgifter enligt artikel 17 i dataskyddsförordningen efterlevde inte kravet på öppenhet,
 - informationen som lämnades om rätten att av den personuppgiftsansvarige begära begränsning av behandlingen som rör

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

den registrerade enligt artikel 18 i dataskyddsförordningen efterlevde inte kravet på öppenhet,

- informationen som lämnades om rätten till dataportabilitet enligt artikel 20 i dataskyddsförordningen efterlevde inte kravet på öppenhet, och
- informationen som lämnades om rätten att göra invändningar mot behandling av personuppgifter enligt artikel 21 i dataskyddsförordningen efterlevde inte kravet på öppenhet.

- f) Klarnas dataskyddsinformation saknade under den aktuella perioden meningsfull information om logiken bakom samt betydelsen och de förutsedda följderna av automatiserat beslutsfattande, inbegripet profilering, enligt artikel 22.1 i dataskyddsförordningen.

Skälen för beslutet i sin helhet framgår av bilaga 1.

YRKANDEN M.M.

Klarna yrkar i första hand att förvaltningsrätten upphäver det överklagade beslutet och i andra hand att bolaget i stället för en sanktionsavgift ska meddelas en reprimand enligt artikel 58.2 b i dataskyddsförordningen. I tredje hand yrkar Klarna att sanktionsavgiften ska sättas ned.

Till stöd för sin talan anför bolaget inledningsvis bl.a. att det är grundläggande i såväl svensk som europeisk förvaltningsrätt att ett ingripande mot en enskild bara får ske om det finns ett tydligt stöd i en bindande författning. Det gäller särskilt när det blir fråga om en sanktionsavgift, som är att likställa med ett straff enligt Europakonventionen². Trots det – och trots att det är tydligt angivet att de riktlinjer som IMY har tillämpat inte är rättsligt bindande – har

² Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

Klarna meddelats en kännbar sanktionsavgift för brott mot icke-bindande riktlinjer.

I fråga om de olika överträdelser som IMY funnit att Klarna begått anför bolaget bl.a. följande.

Tjänsten "Min ekonomi"

Det stämmer att Klarnas dataskyddsinformation saknade information om den rättsliga grunden för behandling av personuppgifter inom ramen för tjänsten "Min ekonomi". Information om den rättsliga grunden och ändamålen för behandlingen av personuppgifter i tjänsten gavs i stället direkt till kunden i samband med att denne registrerade sig för den specifika tjänsten. Ändamålen med behandlingen framgår även av dataskyddsinformationen.

Mottagare av personuppgifter

Klarna har lämnat information om att en kategori av mottagare är kreditupplysningsbyråer. Bolaget har inte informerat om vilka personuppgifter som lämnas till svenska respektive utländska kreditupplysningsbyråer. Det finns dock inte stöd i dataskyddsförordningen för att information om detta ska lämnas.

Överföringar till tredjeland

Klarna har inte lämnat information om hur registrerade kan få tillgång dokument som relaterar till skyddsåtgärder. De registrerade har dock kunnat efterfråga informationen och överträdelsen är tämligen försumbar. Bolaget har inte lämnat information om till vilka tredjeländer som personuppgifter överförs. Det följer emellertid inte av dataskyddsförordningen att information om detta ska lämnas.

Lagring av personuppgifter

Klarna har lämnat information om att den faktiska lagringstiden avgörs av det ändamål för vilket personuppgiften i fråga behandlas, samt att behandlingen begränsas såtillvida att uppgifterna bara behandlas för respektive ändamål så länge det är nödvändigt för ändamålet. Klarna har även angett hur länge personuppgifter kommer att behandlas för de ändamål som är av störst betydelse för de registrerade. Det inbegriper bl.a. uppgifter om kreditupplysningar, uppgifter om skulder för att bedöma kreditvärdighet och uppgifter som sparas för att tillhandahålla Klarnas tjänster till kunder som har godkänt användarvillkoren.

Information om de registrerades rättigheter

Klarna har beskrivit innebörden av rätten till att bli raderad och exemplifierat under vilka förutsättningar den registrerade har rätt att få sina personuppgifter raderade. Det föreligger inte någon förpliktelse att ange hur rätten till radering och rätten att göra invändningar förhåller sig till varandra. Klarna har även lämnat information om innebörden av rätten till begränsning. Bolaget har använt termerna ”motsätta sig” och ”stoppas” i stället för begränsning. Rätten till dataportabilitet har beskrivits under ett avsnitt som behandlar en annan rättighet, men det saknar relevans eftersom rättigheterna överlappar varandra. Klarna har även informerat om rätten att göra invändningar. Det finns inte någon förpliktelse att informera om rättigheternas förutsättningar och begränsningar, utan det är tillräckligt att informera om rättigheternas förekomst.

Automatiserat beslutsfattande

Av dataskyddsinformationen framgår att följderna av ett automatiserat kreditbeslut är att den registrerade antingen beviljas eller nekas kredit. Logiken

bakom Klarnas profilering har beskrivits som en automatisk behandling av personuppgifter för att bedöma vissa personliga egenskaper hos den registrerade, exempelvis för att analysera eller förutsäga dennes ekonomiska situation. Klarna har vidare angett att bolaget för att utföra kreditprövning behandlar kontakt- och identifikationsuppgifter, finansiell information och information om hur den registrerade interagerar med Klarna. Bolaget har lämnat tillräcklig information om logiken bakom automatiserade kreditbeslut. Att Klarna inte närmare har beskrivit vilka personuppgifter och beteenden som har betydelse för utfallet av ett kreditbeslut i den interna scoremodellen utgör inte en överträdelse av dataskyddsförordningen. Att ange vilka kriterier som alltid leder till ett avslag på en kreditansökan skulle öppna upp för missbruk av systemet och bedrägerier.

IMY anser att överklagandet ska avslås och tillägger bl.a. följande.

Klarna har efter att beslutet fattades inkommit med ytterligare information som de registrerade enligt bolaget har tagit del av i samband med registrering till tjänsten ”Min ekonomi”. IMY överlåter till förvaltningsrätten att ta ställning till de nya uppgifterna.

Vad gäller information om mottagare alternativt kategorier av mottagare framgår det av dataskyddsinformationen att Klarna bl.a. lämnar ut uppgifter om den registrerades telefonnummer och betalningsbeteende till kreditupplysningsbyråer. Det framgår inte att utländska kreditupplysningsbyråer är mottagare av personuppgifter och det kan medföra att de registrerade tror att svenska kreditupplysningsbyråer är mottagare av personuppgifterna. Bestämmelserna om vilka personuppgifter som får behandlas av kreditupplysningsbolag skiljer sig åt mellan olika länder. Det finns inte några svenska kreditupplysningsföretag som fått tillstånd att behandla uppgifter om betalningsbeteende. Informationen kan därför medföra oro för de registrerade.

För att informationen om överföring till tredjeländer ska vara meningsfull skulle Klarna ha lämnat information om vilka länder utanför EU/EES som personuppgifter överförs till. Det är även i linje med rättvisprincipen.

Det är inte tillräckligt att Klarna informerat om att information lagras så länge det är nödvändigt för respektive ändamål. Det saknas bl.a. information om att personuppgifter lagras i två år för forskningsändamål och hur länge personuppgifter lagras för marknadsföringsändamål.

Vad gäller information om de registrerades rättigheter har rätten till radering inte beskrivits på ett tillräckligt öppet sätt. Det finns inte någon rubrik avseende rätten till begränsning och det är svårt att förstå vad rättigheten innebär. Det är även svårt att utifrån informationen om rätten till dataportabilitet förstå vad rättigheten innebär och väsentlig information saknas. Det saknas även information om rätten att göra invändningar och det är svårt för den registrerade att förstå rättighetens innebörd. Rättigheterna redovisas inte på ett öppet sätt och det ankommer på den personuppgiftsansvarige att informera om rättigheternas innebörd.

Den registrerade ska informeras om vilka uppgifter som medför ett automatiskt avslag på kreditansökan. Den personuppgiftsansvarige ska även förklara logiken bakom automatiserat beslutsfattande, samt vilka uppgifter som beaktas. Hur de olika faktorerna räknas ihop kan dock utgöra företagshemligheter och behöver inte anges.

Förvaltningsrätten har den 17 mars 2023 hållit muntlig förhandling i målet.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågorna i målet och inledande kommentarer

Den första frågan som ska prövas i målet är om Klarna har agerat i strid med dataskyddsförordningen på de grunder som IMY angett i det överklagade beslutet. Om så är fallet har förvaltningsrätten att pröva om Klarna ska påföras en administrativ sanktionsavgift och sanktionsavgiftens storlek.

Utöver det som redovisas i denna dom framgår tillämpliga bestämmelser av det överklagade beslutet, se bilaga 1.

Bevisbörda och beviskrav

Enligt principen om ansvarsskyldighet ska den personuppgiftsansvarige kunna visa att behandlingen av personuppgifter utförs i enlighet med dataskyddsbestämmelserna (artikel 5.2 och 24 i dataskyddsförordningen). Det innebär att det är den personuppgiftsansvarige som har bevisbördan för att behandlingen uppfyller kraven i dataskyddsbestämmelserna (EU-domstolens dom den 24 februari 2022 i mål C-175/20 ”SS” SIA mot Valsts ienēmumu dienests, p. 77–81).

Det ska klart framgå att det finns förutsättningar att påföra en viss administrativ sanktionsavgift och det är IMY som har bevisbördan i det hänseendet (se artikel 83.8 i dataskyddsförordningen samt Kammarrätten i Stockholms dom den 16 maj 2022 i mål nr 4511-21 och Kammarrätten i Stockholms dom den 26 januari 2023 i mål nr 1552-22).

Riktlinjer

Artikel 29-gruppen inrättades genom artikel 29 i dataskyddsdirektivet 95/46/EG. Gruppen antog den 29 november 2017 riktlinjer om öppenhet enligt förordning (EU) 2016/679. Genom införandet av dataskyddsförordningen har gruppen ersatts av Europeiska dataskyddsstyrelsen, EDPB, vars uppgift är bl.a. att utfärda riktlinjer, rekommendationer och bästa praxis i syfte att främja en enhetlig tillämpning av dataskyddsförordningen (se artikel 70.1 e i dataskyddsförordningen). EDPB har formellt godtagit Artikel 29-gruppens riktlinjer om öppenhet.

Riktlinjernas syfte är att främja en effektiv och likformig tillämpning av förordningen för tillsynsmyndigheterna i de olika medlemsstaterna. Riktlinjerna är inte bindande men kan enligt förvaltningsrättens mening ha viss betydelse för vägledningen kring tillämpningen av dataskyddsförordningen (jfr artikel 70 dataskyddsförordningen samt Kammarrätten i Stockholms dom den 16 september 2022 i mål nr 7837-21 och Kammarrätten i Stockholms dom den 26 januari 2023 i mål nr 1552-22). Någon möjlighet att påföra sanktioner utifrån riktlinjerna och utan stöd i dataskyddsförordningen finns således inte.

Information till de registrerade

Klarna är personuppgiftsansvarig för de uppgifter som behandlas i bolagets verksamhet. Det innebär att Klarna har en skyldighet att lämna information till de registrerade om behandlingen som utförs och deras rättigheter. När personuppgifter samlas in från den registrerade ska artikel 13 i dataskyddsförordningen tillämpas och när uppgifterna inte har erhållits från den registrerade ska artikel 14 i dataskyddsförordningen tillämpas. Den information som lämnas enligt artikel 13 och 14 ska tillhandahållas i en koncis, klar och tydlig, begriplig och lättillgänglig form. Detta följer av artikel 12.1 i dataskyddsförordningen.

Tjänsten "Min ekonomi"

Parterna i målet är ense om att information om rättslig grund inte lämnades i det underlag som låg till grund för det överklagade beslutet. Klarna har till domstolen lämnat in ytterligare information som enligt Klarna lämnades direkt till den registrerade i samband med registrering av den aktuella tjänsten. Det framgår inte annat än att de registrerade fick tillgång till den aktuella informationen i samband med registreringar under den aktuella perioden. Förvaltningsrätten anser därför att den kan ligga till grund för bedömningen.

I den information som lämnas i samband med registrering uppger Klarna att de samlar in och använder all data från de konton som den registrerade väljer att ansluta för att leverera tjänsten och att den rättsliga grunden är samtycke. Ändamålen med behandlingen framgår delvis av informationen som erhöles i samband med registrering, men ytterligare ändamål anges i dataskyddsinformation. Det framgår därmed inte annat än att Klarna har informerat den registrerade om den rättsliga grunden för behandlingen samt ändamålen med behandlingen. Det kan dock konstateras att den rättsliga grunden endast anges i informationen som lämnades i samband med registrering. I Klarnas dataskyddsinformation anges enbart ändamålen med behandlingen.

Av ordalydelsen i artikel 13.1 c sammantaget med skäl 39 till dataskyddsförordningen kan utläsas att den rättsliga grunden för respektive ändamål ska anges. Av skäl 32 till dataskyddsförordningen framgår att samtycket bör gälla all behandling som utförs för samma ändamål, samt att om behandlingen tjänar flera olika syften bör samtycke ges för samtliga syften. Förvaltningsrätten bedömer att Klarna i den aktuella informationen inte har uppgett den rättsliga grunden för samtliga ändamål. Den aktuella informationen är därför inte tillräcklig och uppfyller därmed inte kraven i artikel 13.1 c i dataskyddsförordningen.

Mottagare av personuppgifter

Parterna i målet är ense om att Klarna inte har lämnat information om vilka personuppgifter som lämnas till svenska respektive utländska kreditupplysningsbyråer, samt hemvisten för denna kategori av mottagare.

I Artikel 29-gruppens riktlinjer om öppenhet anges att de personuppgiftsansvariga enligt rättvis principen måste ge sådan information om mottagarna som är mest relevant för de registrerade och att det bl.a. innefattar mottagarnas belägenhet. Förvaltningsrätten anser dock att det av ordalydelsen i artikel 13.1 e i dataskyddsförordningen endast framgår att det är mottagarna eller kategorierna av mottagare som ska anges. Bestämmelsen kan därför enligt förvaltningsrättens mening inte tolkas så att den även innefattar ett krav på att ange huruvida kreditupplysningsbyrån som är mottagare av personuppgifterna är svensk eller utländsk när det är fråga om överföringar inom EU/EES. Förvaltningsrätten anser därför att bestämmelsens ordalydelse talar för att artikel 13.1 e i dataskyddsförordningen inte har överträtts. Det finns heller inte stöd för detta i andra bindande rättskällor. Vad som anges i Artikel 29-gruppens riktlinjer har mot den bakgrunden inte en avgörande betydelse. Förvaltningsrätten anser därmed också, i motsats till IMY, att den omständigheten att Klarnas dataskyddsinformation kan tolkas på det sättet att även svenska kreditupplysningsbyråer är mottagare av uppgifter om betalningsbeteende inte medför att informationen är missvisande. Förvaltningsrätten finner därför att Klarna inte har agerat i strid med artikel 13.1 e i dataskyddsförordningen såsom IMY gjort gällande.

Överföringar till tredjeland

Parterna i målet är ense om att Klarna inte har lämnat information om hur de registrerade kan få tillgång till information om skyddsåtgärder vid tredjelandsöverföringar och att Klarna därmed har brutit mot artikel 13.1 f i dataskyddsförordningen. Förvaltningsrätten finner inte anledning att göra en annan

bedömning. Det som återstår att pröva i denna del är om Klarna är skyldiga att ange vilka tredjeländer som personuppgifter överförs till.

Av ordalydelsen i den aktuella bestämmelsen sammantaget med skäl 60 till dataskyddsförordningen framgår att den personuppgiftsansvarige ska lämna den information om överföring av personuppgifter till tredjeländer som krävs för att säkerställa en rättvis och öppen behandling. Den aktuella bestämmelsen uppställer även ett krav på att den personuppgiftsansvarige ska lämna information om huruvida ett beslut av kommissionen om adekvat skyddsnivå föreligger eller saknas. En förutsättning för att den registrerade ska kunna kontrollera huruvida den personuppgiftsansvarige uppfyller dataskyddsförordningens krav i denna del är att information lämnas om vilka tredjeländer som personuppgifterna överförs till. Förvaltningsrätten instämmer i IMY:s bedömning att detta är en förutsättning för att informationen ska vara meningsfull. Detta är även i linje med Artikel 29-gruppens riktlinjer om öppenhet. Av riktlinjerna framgår att informationen om överföring till tredjeländer enligt rättvisprincipen ska vara så meningsfull som möjligt för de registrerade och att det generellt sätt innebär att tredjeländernas namn ska anges. Förvaltningsrätten bedömer därför att Klarna har agerat i strid med artikel 13.1 f i dataskyddsförordningen.

Lagring av personuppgifter

Av handlingarna i målet framgår att Klarna lagrar personuppgifter för vissa specifika ändamål och hur länge de lagras. I den information som fanns tillgänglig för de registrerade har Klarna informerat om att uppgifterna kommer att lagras så länge det är nödvändigt för respektive ändamål och angett vissa exempel på sådan lagring. Genom urvalet av exempel framgår bl.a. inte att Klarna lagrar personuppgifter för forskningsändamål i två år. Det saknas även information om lagring av personuppgifter inom ramen för kundtjänst.

Det följer av ordalydelsen i artikel 13.2 a i dataskyddsförordningen att den information som lämnas om lagringstid alternativt kriterier som används för att fastställa perioden ska säkerställa att behandlingen är rättvis och transparent. Förvaltningsrätten bedömer att kravet avseende transparens inte uppfylls genom att den personuppgiftsansvarige anger att uppgifterna kommer att lagras så länge det är nödvändigt för respektive ändamål i kombination med exempel på sådan lagring, när i hög grad relevanta uppgiftslagringar uteslutits i den exemplifierande informationen. Denna bedömning är även i linje med Artikel 29-gruppens riktlinjer om öppenhet, i vilka det framgår att lagringstiden bör anges på ett sådant sätt att den registrerade, utifrån sin egen situation, kan bedöma lagringstiden för särskilda uppgifter eller ändamål. Det anges även i riktlinjerna att det inte räcker att den personuppgiftsansvarige generellt anger att personuppgifterna bevaras så länge som är nödvändigt för de berättigade ändamålen med behandlingen. Förvaltningsrätten bedömer därför att informationen i denna del är inkomplett och att Klarna har agerat i strid med artikel 13.2 a i dataskyddsförordningen.

Information om de registrerades rättigheter

I Klarnas dataskyddsinformation framgår att det finns rätt till radering, rätt till dataportabilitet och en rätt till att göra invändningar. Klarna har i stället för att ange att det finns en rätt till begräsning använt termerna ”motsätta sig” och ”stoppas”.

Av artikel 13.2 b och skäl 39 och 60 till dataskyddsförordningen framgår att den personuppgiftsansvarige ska informera om rätten att av den personuppgiftsansvarige begära tillgång till och rättelse eller radering av personuppgifter eller begräsning av behandling som rör den registrerade eller att invända mot behandling samt rätten till dataportabilitet. Den personuppgiftsansvarige bör till den registrerade lämna all information som krävs för att

säkerställa en rättvis och öppen behandling, med beaktande av personuppgiftsbehandlingsens specifika omständigheter och sammanhang. De registrerade bör göras medvetna om hur de kan utöva sina rättigheter med avseende på behandlingen.

Förvaltningsrätten anser att det därmed åligger den personuppgiftsansvarige att lämna information om de aktuella rättigheterna som medför att den registrerade kan förstå rättigheternas innebörd och ta tillvara sina rättigheter i förhållande till den personuppgiftsansvarige. Det är även i linje med Artikel 29-gruppens riktlinjer om öppenhet där det framgår att de registrerade ska få en väsentlig möjlighet att hävda sina rättigheter och ställa de personuppgiftsansvariga till svars för behandlingen av deras personuppgifter. Klarna har gällande rätten att begära radering, begränsning och dataportabilitet inte beskrivit rättigheterna på ett sådant sätt att de registrerade kan förstå innebörden. Vidare saknas det information om rätten att göra invändningar mot viss behandling. Förvaltningsrätten bedömer därför att informationen i denna del är så ofullständig att Klarna har agerat i strid med artikel 13.2 b i dataskyddsförordningen.

Profilering och automatiserat beslutsfattande

I Klarnas dataskyddsinformation framgår endast att vissa typer av information används i samband med automatiserade beslut. Det framgår inte att Klarna använder en egen intern scoremodell som bygger bl.a. på intern och extern finansiell information, eller vilka typer av uppgifter som ingår i den finansiella informationen. Här avses exempelvis uppgift om skulder hos andra kreditgivare. Det saknas information om vilka omständigheter som kan vara av avgörande betydelse för ett negativt kreditbeslut.

Av artikel 13.2 f och 14.2 g i dataskyddsförordningen framgår att det ska lämnas information om förekomsten av automatiserat beslutsfattande, inbegripet profilering enligt artikel 22.1 och 22.4, varvid det åtminstone i dessa

fall ska lämnas meningsfull information om logiken bakom samt betydelsen och de förutsedda följderna av sådan behandling för den registrerade.

IMY anser att Klarna ska lämna information om vilka omständigheter som alltid medför ett avslag. Förvaltningsrätten finner att det inte kan utläsas av dataskyddsförordningen eller andra bindande bestämmelser att den personuppgiftsansvarige är skyldig att lämna sådan information. En förutsättning för att den personuppgiftsansvarige i förevarande fall ska anses ha lämnat meningsfull information om logiken för profilering och automatiserat beslutsfattande är dock enligt domstolen att det framgår att den personuppgiftsansvarige använder en scoremodell och vilka uppgifter som behandlas i denna. Klarna har inte lämnat information om detta och förvaltningsrätten bedömer därför att Klarna har agerat i strid med artiklarna 13.2 f och 14.2 g i dataskyddsförordningen.

Hur informationen har lämnats

IMY har i det överklagade beslutet angett att informationen avseende artikel 13.1 c, 13.1 e, 13.1 f, 13.2 a, 13.2 f och 14.2 g i dataskyddsförordningen inte är koncis, klar och tydlig samt inte heller lättillgänglig. Vad gäller informationen avseende artikel 13.2 b har IMY i det överklagade beslutet angett att informationen inte är klar och tydlig. IMY har under den muntliga förhandlingen förtydligat att IMY har gjort en helhetsbedömning av den aktuella dataskyddsinformationen i förhållande till artikel 12.1 i dataskyddsförordningen.

Klarna anser att det inte framgår vilka omständigheter som IMY baserar sin bedömning på, samt att informationen har lämnats på ett effektivt, kortfattat och begripligt sätt och att den uppfyller kraven som anges i den aktuella artikeln.

Det kan konstateras att artikel 13 och 14 i dataskyddsförordningen avser vilken information som ska lämnas och att det i artikel 12.1 i dataskyddsförordningen uppställs krav på hur informationen ska lämnas. En överträdelse av artikel 13 och 14 medför därför inte automatiskt en överträdelse av artikel 12.1.

Av Artikel 29-gruppens riktlinjer om öppenhet framgår att kravet att information som tillhandahålls eller kommuniceras till de registrerade ska vara i en ”koncis, klar och tydlig” form innebär att de personuppgiftsansvariga bör presentera informationen på ett effektivt och kortfattat sätt för att undvika informationsutmattning. Informationen bör tydligt särskiljas från annan information som inte avser integritet, exempelvis avtalsbestämmelser eller allmänna användarvillkor. Kravet på att informationen ska vara lättillgänglig innebär att det bör vara direkt uppenbart för de registrerade var och hur de kan få åtkomst till informationen.

För att det ska anses föreligga en sanktionsgrundande överträdelse av artikel 12.1 i dataskyddsförordningen ska det klart framgå att Klarna har brutit mot artikeln och det är IMY som har bevisbördan för att så är fallet. Förvaltningsrätten anser att IMY varken i det överklagade beslutet eller i processen i domstolen på ett tillräckligt tydligt sätt har redogjort för vilka omständigheter som ligger till grund för bedömningen att Klarnas dataskyddsinformation under den aktuella perioden inte uppfyller kraven som anges i artikel 12.1 i dataskyddsförordningen. IMY har därför enligt förvaltningsrättens mening inte förmått visa att Klarna har agerat i strid med artikel 12.1 i dataskyddsförordningen.

De grundläggande principerna

Av artikel 5.1 a och 5.2 i dataskyddsförordningen följer att den personuppgiftsansvarige ska ansvara för och kunna visa att personuppgifterna behandlas på ett

öppet sätt i förhållande till den registrerade. Öppenhetsprincipen innebär att den registrerade ska ha tillgång till information om hur personuppgifterna behandlas och att denna information är lättillgänglig och lättbegriplig och all behandling av personuppgifter ska stå i överrensstämmelse med öppenhetsprincipen (se skäl 39 till dataskyddsförordningen samt EU-domstolens dom den 12 januari 2023, C-154-21 RW mot Österreichische Post AG, p. 34 och 35 och EU-domstolens dom den 2 mars 2023, C-268/21 Norra Stockholm Bygg AB mot Per Nycander AB, p. 43).

Förvaltningsrätten har bedömt att Klarnas information avseende den rättsliga grunden för personuppgiftsbehandling i tjänsten ”Min Ekonomi”, hur länge personuppgifter lagras, vilka tredjeländer som personuppgifter överförs till, samt information om logiken bakom bolagets profilering och automatiserat beslutsfattande har varit ofullständig. Vidare har informationen om de registrerades rättigheter i förhållande till den personuppgiftsansvarige varit ofullständig. Klarna har därför överträtt skyldigheterna avseende information och öppenhet i artikel 13 och 14 i dataskyddsförordningen, vilket försämrat den registrerades möjligheter att tillvarata sin rätt i förhållande till bolagets personuppgiftsbehandling. Förvaltningsrätten anser att överträdelsen är av en sådan övergripande karaktär att den har en betydande negativ inverkan på bolagets behandling av personuppgifter. Klarna har därför enligt förvaltningsrättens mening överträtt principen om öppenhet i artikel 5.1 a i dataskyddsförordningen (jfr EDPB:s beslut³ 1/2021 p. 199). Domstolen anser dock att det inte finns stöd för att bolaget har överträtt principerna om laglighet och korrekthet i samma artikel såsom IMY har gjort gällande.

³ EDPB:s bindande beslut 1/2021 om den tvist som uppstått om den irländska tillsynsmyndighetens förslag till beslut om WhatsApp Ireland enligt artikel 65.1 a i den allmänna dataskyddsförordningen, antaget den 28 juli 2021.

Påföljd*Överträdelsen*

Förvaltningsrätten anser att Klarna har brustit i sin skyldighet att lämna information till de registrerade om behandlingen som utförs av de registrerades personuppgifter och deras rättigheter. Bolaget har därmed överträtt artikel 13 och 14 samt öppenhetsprincipen i artikel 5.1 a i dataskyddsförordningen. Det är enligt förvaltningsrätten inte en mindre överträdelse och en sanktionsavgift kan därför inte ersättas av en reprimand (se skäl 148 till dataskyddsförordningen).

IMY har under den muntliga förhandlingen förtydligat att det aktuella överträdelsena avser en uppgiftsbehandling och ska betraktas som en överträdelse i förhållande till artikel 83.3 i dataskyddsförordningen. Förvaltningsrätten instämmer i IMY:s bedömning i denna del. Den maximala sanktionsavgiften avseende överträdelsena regleras i artikel 83.5 i dataskyddsförordningen och det är i målet ostridigt att den vid tillämpning av artikeln uppgår till 404 miljoner kronor.

För att bedöma sanktionsavgiftens storlek kommer förvaltningsrätten att ta ställning till överträdelsens allvarlighetsgrad samt om det finns försvårande och förmildrande omständigheter. Avslutningsvis görs en bedömning av om sanktionsavgiften är effektiv, proportionerlig och avskräckande, samt om sanktionsavgiften ska sättas ned med anledning av IMY:s handläggningstid.

Sanktionsavgiftens storlek

Påförandet och beräkningen av en sanktionsavgift ska baseras på alla relevanta omständigheter som anges i artikel 83.2 i dataskyddsförordningen (se även skäl 150 till dataskyddsförordningen). Förvaltningsrätten anser att de omständigheter som IMY lagt till grund för denna bedömning framgår på ett tillräckligt tydligt sätt.

IMY har i motsats till förvaltningsrätten bedömt att Klarna inte har lämnat tillräcklig information om mottagare av personuppgifter, samt att det funnits brister i hur informationen lämnats enligt artikel 12.1 i dataskyddsförordningen. Det framgår inte annat än att IMY lagt dessa omständigheter till grund för bedömningen av sanktionsbeloppets storlek. Förvaltningsrätten anser därför att överträdelsen inte kan anses vara lika allvarlig som IMY bedömt i det överklagade beslutet. Sanktionsavgiften ska därför sättas ned. IMY har inte redovisat i vilken uträkning respektive avvikelse från regelverket har påverkat sanktionsavgiftens storlek.

Enligt förvaltningsrättens mening kvarstår de centrala bristerna i form av att de registrerade inte fått tillräcklig information om hur och för vilket ändamål deras personuppgifter används och deras rättigheter i förhållande till den personuppgiftsansvarige. I bedömningen beaktas även att Klarna har överträtt öppenhetsprincipen i artikel 5.1 a i dataskyddsförordningen.

Vidare anser domstolen avseende överträdelsens allvarlighetsgrad att den personuppgiftsbehandling som informationen avser är omfattande och berör ett stort antal registrerade. De överträdade artiklarna är centrala för att de registrerade ska kunna ta tillvara sina rättigheter enligt dataskyddsförordningen och rör uppgifter om bl.a. ekonomiska förhållanden. Överträdelsen kan därför inte anses medföra en begränsad skada. Till skillnad mot IMY anser förvaltningsrätten att överträdelsens varaktighet om tre månader inte kan anses medföra att den i sammanhanget har pågått under en längre tid. I bedömningen beaktas även att Klarna löpande har förbättrat informationen. Parterna är överens om att överträdelsen inte varit uppsåtlig och förvaltningsrätten gör ingen annan bedömning. Det innebär att allvarligheten i överträdelserna inte ökar på grund av uppsåt. Det finns enligt förvaltningsrätten inget stöd för att bedöma att överträdelsens allvarlighetsgrad minskar till följd av att den inte

skett uppsåtliga (se prop. 2017/18:232 s. 330 och Kammarrätten i Stockholms dom den 16 september 2022 i mål nr 7837-21).

Vid en sammantagen bedömning anser förvaltningsrätten att sanktionsavgiften, med beaktande av överträdelsens allvarlighetsgrad, ska sättas ned till 6 miljoner kronor.

Vad gäller förmildrande eller försvårande omständigheter har IMY i förmildrande riktning beaktat att Klarna under tillsynen förbättrat informationen. Förvaltningsrätten finner inte anledning att göra en annan bedömning. IMY har i bedömningen av sanktionsavgiftens storlek inte beaktat huruvida Klarna gjort sig skyldig till tidigare överträdelser. Med beaktande av överträdelsens allvarlighetsgrad anser dock förvaltningsrätten att avsaknaden av tidigare överträdelser är en omständighet som inte påverkar bedömningen av sanktionsavgiftens storlek (jfr Kammarrätten i Stockholms dom den 16 september 2022 i mål nr 7837-21). Förvaltningsrätten instämmer alltså i IMY:s bedömning avseende försvårande och förmildrande omständigheter.

Påförandet av sanktionsavgifter ska enligt artikel 83.1 dataskyddsförordningen vara effektivt, proportionellt och avskräckande. Den maximala sanktionsavgiften som kan påföras enligt artikel 83.5 är relaterad till företagets årsomsättning.

Enligt EDPB:s riktlinjer om beräkning av administrativa sanktionsavgifter i dataskyddsförordningen, antagna den 12 maj 2022, ska en överträdelse av låg allvarlighetsgrad medföra en sanktionsavgift om 0–10 procent av den maximala sanktionsavgiften som får tas ut. Den aktuella sanktionsavgiften utgör 1,49 procent av den maximala sanktionsavgiften som får tas ut. För att framstå som en effektiv, proportionell och avskräckande åtgärd bedömer förvaltningsrätten att överträdelsen motiverar att det påförs en sanktionsavgift om i vart fall 6 miljoner kronor.

Handläggningstid

Klarna anser även att en sanktionsavgift inte ska tas ut eller en sådan i vart fall sättas ned på den grundet att bolaget inte fått sin sak prövad inom skälig tid och för att påförandet av sanktionsavgiften inte har varit förutsägbar. Detta har påtagligt försvagat bolagets möjligheter att försvara sig. IMY:s sammanlagda handläggningstid har varit cirka tre år och det har enligt dagboksbladet förekommit två perioder av inaktivitet på omkring ett år.

Av handlingarna i målet och uppgifter som lämnades under den muntliga förhandlingen framgår att IMY under 2021 i enlighet med mekanismerna för samarbete och enhetlighet vid gränsöverskridande behandling har haft kontakt med andra datatillsynsmyndigheter och översatt Klarnas dataskydds-information. Det innebär att det inte förekommit inaktivitet i IMY:s handläggning under 2021 på det sätt som Klarna har gjort gällande.

Vid bedömningen av vad som är en oskäligt lång handläggningstid enligt artikel 6.1 Europakonventionen ska den totala handläggningstiden beaktas, hur komplicerat målet varit, den enskildes och myndighetens agerande, om det har förekommit längre perioder av inaktivitet, samt sakens betydelse för den enskilde. En sammanlagd handläggningstid om sju år har ansetts vara för långt i ett disciplinärt ärende. (Jfr Europadomstolens dom den 27 januari 2015 i mål nr 66232/10, Kincses mot Ungern p. 47 och HFD 2012 ref. 14.)

Förvaltningsrätten bedömer att underlaget i ärendet inte kan anses vara omfattande men att ärendet är komplicerat sett till rättsfrågorna. Som IMY lyft fram vid den muntliga förhandlingen har det granskade underlaget kontinuerligt uppdaterats till dess att den nu aktuella granskningsperioden fastställts, vilket haft en fördröjande effekt på handläggningen. Vidare har myndigheten utfört tidskrävande åtgärder under en av de perioder som av

dagboksbladet framstår som inaktivitet. Enligt förvaltningsrätten kan därför den sammanlagda handläggningstiden inte anses oskäligt lång.

Klarna anser även att bolagets rättigheter i artikel 6.3 a i Europakonventionen har kränkts. Av artikeln framgår att var och en som har blivit anklagad för brott har rätt att utan dröjsmål underrättas om innebörden av och grunden för anklagelsen. Informationen är nödvändig för att säkerställa att förfarandet är rättvist och ska tolkas i ljuset av att den anklagades rätt att förbereda sitt försvar (se Europadomstolens dom den 1 mars 2001 i mål nr 29082/95, *Dallos v. Hungary*, p. 47). Av handlingarna i målet framgår att IMY inför att beslutet fattades informerade Klarna om beslutet som IMY avsåg att fatta, samt vilket underlag som låg till grund för bedömningen. Någon sådan anklagelse som avses i Europakonventionen har inte framkommit innan dess. Det finns därför inte stöd för bedömningen att Klarnas rättigheter enligt artikel 6.3 a i Europakonventionen har kränkts. Det föreligger därför enligt förvaltningsrättens mening inte sådana brister i handläggning att det finns stöd för att sätta ner sanktionsavgiften med stöd av Europakonventionen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-03).

Gustav Forsberg

Rådman

Nämndemännen Magnus Cavalli-Björkman, Chatarina Stavenberg och Bengt Sundell har också deltagit i avgörandet. Föredragande juristen Alicia Karlsson har varit föredragande.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.